

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden, Januárus 25-ik napján, 1814-dik esztendőben.

Spanyol Ország.

A' Lord *Wellington* és *Marchal Soult* armádáik között történt utóbbi verekedésekről sokféleképpen beszéllettek; a' Frantzia Bülletinek pedig úgy irták - le azokat, mint véres de reájok nézve ditsőséges győzelmeket. A' részrehajlás nélkül való olvasó ellenben magokból azon Frantzia tudósításokból azonnal által látta, hogy az olyan győzelemben, mint itt a' Frantziáké volt, nem sok köszönet legyen. *Londonban* ilyen hivatal szerént való tudósítást adtak - ki ezen történetekről Dec. 29-dikén: —

„Máyor *Hill* megérkezett a' Lord *Wellington*tól, *St. Jean de Lutz*ből, Dec. 14-dikén útnak indított tudósításokkal. Minekutána az ellenség a' *Nive* mellől elkergettetett volna, abba a' lögerbe szállott bé, a' melly igen kemény sántzokkal van körülvéetve, és *Boyonne* várával is össze van foglaltatva. Négy jó számú Osztályai, *St. Jean Pied de Port*, *Villafranca*, és *Monguerre* nevű erősségeket tartották elfoglalva a' *Nive* és *Adour* között. Dec. 9-dikén azt parantsolta Lord *Wellington* a' szövetséges armáda jobb szárnyának, a' melly a' *Sir Rowland Hill* vezérlése alatt *Cambo* mellett állott, hogy a' *Nive* vizén *Ustaritz* mellett, az armáda másik szárnyának segítségére mennyen által; a' melly

mozdulások szerentsés következással meg is tétettek, 's a' 6-dik Osztály az ellenséget ditséretesen elkergette. Az armáda' bal szárnya, mellynek a' jobb szárny segítségére küldetett vala, ugyan ezen napon az ellenség sántzós lögerének recognosciorzásában foglalatokodott a' *Sir John Hope* vezérlése alatt, a' könnyű tsapatokból álló osztálypedig az alatt a' *Bassussarval* általellenbe lévő erősségetkémelte-meg. Mind ketten visszanyomták az ellenség szélső vigyázó tsapatjait, 's azután estére vissza jöttek önön tanyáikba. —

„Dec. 10-dikén az egész elleuséges armáda mérgezen kiütött a' maga sántzós lögeréből a' *Sir John Hope* seregére és a' könnyű osztályra, a' melly Gen. *Alten* által vezéreltetik: de mindenütt leg ditsőségesebben vissza veretett, és *Sir Hope* 500 embert fogott-el. Leg hevesebben folyt a' verekedés a' Portugallus brigadánál, mellyet Gen. *Campbell* vezérel, 's a' Gen. *Robinson* és Oberster *Grenville* könnyű Brigadáiknál. Minden seregeink meg különböztetve viselték skimútatták magokat; és a' *Marschal Soult*' plánuma, melly abban állott, hogy egész erajét a' szövetségszek' bal szárnyának fordítván az által az ő jobb szárnyokat hátrálásra kenszerítse, egészenen fűsibe ment. A' verekedés után által jöttek a' *Nassau* és *Frankfurti* Nagy Hertzegségbeli Bataliónok a' szöve-

tségesekhez, kiknek bal szárnyokat a Frantziák a' következt két napokon ismét megtámadták, de csak gyengén, és mind annyiszor szerentsésen visszaverették, a' midőn a' mi gyalog testőrző Regimentjeink különböztették meg legjobban magukat. —

„Ezen előre való történetek után azon egész tsatározó erejét, mellyel addig a' maga job szárnyán a' mi bal szárnyunk ellen tsatározott, vissza vonta az ellenség, és 13-dikban reggel egész erejével a' *Sir Hill* ármádájának fordult, a' ki ezzel ekkor a' *Nive* és *Adour* között állott. Lord *Wellington*, a' ki előre ellátta, hogy így fog tenni az ellenség, a' 4-dik és 6-dik osztályokat, s a' 3-diknak egy részét a' Gen. *Hill* segítségére azonnal útnak indította: de a' ki olyan szerentsés volt, hogy az ellenséget, még ezen osztályoknak megérkezése előtt vissza verte és neki végzetetlen kárt tett, melly után a' Frantzia ármáda magát egészen vissza vonván ismét a' maga sántos lögerébe ment. —

„Az Anglusok' és Portugallusok' vesztese ezen napokon 572 elesett, és 3400 megsebesedett emberekre felelt (a' Frantziák' vesztesített 10000 emberre betsülék, de e' nem említetik a' Londoni tudósításban). A' sebesek között említettnek, *Robinson*, *Barnes*, és *Ashwort* nevű Anglus Generálisok. —

Olasz Ország.

Egy *Veronai* tudósítás szerint, a' melly Jan. 5-dikén költ, ott akkortáiban igen rossz idő járt, a' hegyeken sok hó esett, melyre nézve a' vigyázó csoportokat a' tanyákhoz vissza kellett hívni.

Az *Anconai* levelek szerint, a' Nápolyi seregek Dec. 30-dikán, midőn ezen levelek irattattak, megmozdultak volt a' tsatározó mező felé; a' Királyi testőrző Regimenteket Jun. 4-dikére, magát *Joakim* Királyt pedig Jan. 8-dikára várták oda *Anconába*. A' Vice-Király még ekkorig Ve-

ronában tartózkodott ármádájával, s minden környüállások az előbbeni állapotban voltak. Minden Frantzia seregeknék meg volt parantsolva, hogy oly készen álljanak, hogy akármely órában útnak indulhassanak: hanem az Olasz seregekhez még semmi e'féle parantsolat nem érkezett volt.

Az Északi Német országi ármádáknál e'képpen folytak a' dolgok: — A' Svétziai Koronaörökös fő hadi szállasa Jan. 6-dikán még *Kiel* városában volt, a' hol ilyen környüállásokat adtak - ki az nap' hivatal szerint való módon: —

„Mínthogy a' Dánus Király a' békeség' fundamentomos feltételeit, mellyek neki ajánlottak vissza taszította, tehát az ellenségeskedések ma ismét elkezdődtek; *Rendsburg* vára körül vétetett; *Holsdrübe* és *Schleswigbe* Kormányozók tételtekbe; *Glickstadt* vára tegnap kapitulált, és a' Svétziai seregek ma reggel oda bészállottak; a' több mint 3000 emberekből álló őrző sereg *Alsen* szigetére vitetett el hadi fogságra. Ezen várnak ostromlásában, a' melly mindenütt vízzel lévén körülvétetve, csak keskeny töltéseken lehetett hozzá férni, nagyon megkülönböztették magokat az Anglus, a' Svétziai, és a' Gen. *Woronzow* vezérlése alatt lévő Orosz seregek. Ez a' várúgy fekszik, hogy igen fontos az *Albis* vizén való kereskedésre nézve; 325 ágyút találtak benne a' szövetségesek. Az eső az ostrom alatt szüntelen esett. Már meg voltak minden készületek tételve, hogy ha a' vizeknek befagyásokig meg nem adja az ellenség magát, akkor réárohanással vétetessék meg; 600 válogatott Orosz Granedirosok voltak kineveztetve, hogy a' rohanáskor előre menő Svétziai seregnek tartalékul szolgáljanak. Ezt a' várat az 1628-dik esztendőben 15 hetekig ostromolta a' híres Gen. *Tilly* haszontalanul; ezeljának elérése nélkül kellett annak vivását felbe hagyni.

Holsteinba való beérkezésektől fogva 470
 ágyút nyertek a szövetségesek. —

„*Friedrichsort* vára, a' melly eredeti képpen oly czéllal épített volt, hogy az Anglusoknak az Északi Hatalmasságokkal való kereskedéseket terhesítse, elrontatik. A' Gróf *Bennigsen* armádájának egy része, melly a' Gróf *Woronczow* armádája helyébe Hamburgnak környékeire megérkezett, elfoglalta az úgy nevezett *Ochsenwerdt*, mellyet Marschal *Davoust* magára nézve nem jónak találván, házon seregeket küldött-el annak visszavételére, hanem az Orosz stuzosok jó vigyázása miatt nem érheté-el czélját. Az ellenség nagy számmal szökik ki Hamburgból a' Szövetségesekhez. A' Hanseatica Legio egy hónapi zsoldját kikapván, a' Hamburgból kikergettetett szerentsélen lakosoknak ajándékozta. —

„Frantzia Biztos *Prehaud*, Hamburgból titkon kijöven olyan szerentes volt, hogy az *Eckmühl*-Hertzeg (*Davoust*) útaditása szerént a' Dánus szelső vigyázókig eljutott, és onnét a' Frantzia Országlószeke' izeneteivel által ment Koppenhágába, a' hora Fr. Generális *Alemand* is várattatott.“

Ugyan ezen környüállásokról ezeket olvassuk a' *Kiel*ből késöbire (Jan. 7 diken) indült magános levelekben: — „*Rendsburg* vára, melly már ágyúztatik, nem soká fel fogja magát adni. A' több Dánus seregek mind által eveztek *Fünen* szigetére, úgy hogy az Európai száraz földön találató Dánus vidékeken mindenüvé akkor szállhatnak be a' szövetséges seregek, mikor tenni fog, 's úgy nézhetik azokat, mint meghódoltatott tartományokat. Svédziai Gen. *Tavust* ugyan, a' ki Koppenhágába küldetett vala, vissza érkezett onnét, hanem minthogy Gróf *Bombelles*, a' ki Austriai szolgálatban van, oda ma ismét visszaküldetett: tehát az ellenségeskedéseknek újonnan való elkezdödések mellett is lehet még tsakugyan valami remenség.

ahoz, hogy végezettr egyszerű a' Dánus Király is bezárja füleit a' Frantzia sugallások előtt.

A' Hamburgi Frantzia katoná őrizet fő kormányozója Marschal *Davoust* a' múlt December 29-dikén oly rendelést adatott ki, melly szerént minden oda való kereskedök kötelesek minden hozzájuk tartozó Indiai portékákat, azoknak minémüsegüket, sokságokat, és magazinumaikat szorosan feljegyezni, és a' harmintzadnál beadni. Az Indiai portékák, a' már kiadott tarif, vagy mutató tábla szerént fognak taksáltatni, és a' portékákúak betsek szerént hét pro Centumot fognak a' kereskedök pengő: pénzben a' harmintzadokon fizetni. Azok a' portékák, mellyek Januarius 3-dik napjáig be nem jelentettek, confiscaltatnak.

Nem régiben azt irtuk vala, hogy Marschal *Davoust*nak parantsolatjához képpes, minden, a' ki Hamburgban akar maradni, tartozik Dec. 20-dikáig magának és familiájának táplálására hat hónapra való eleséget szereznit, a' ki ezt nem műveli, katonák által a' városhól kikísértetik, hátrahagyott jószága pedig kötyavetyére tetetik. Dec. 22-dikén ismét hasonló parantsolat adatott ki, melynek foglalatja e' vala: — Minden, a' ki Marschal a' *Davoust* második parantsolatjának a' meghosszszabbítatott ideig nem engedelmeskedik, mingyárt leárestaltatik, 25 páltzára büntöttetik, és ha onnek a' büntetésnek is semmi sikere nem lenne, újban felárestaltatik, és 50 páltzára büntöttetvén, a' városhól kivitetik.

A' szövetséges nagy armádától érkezett legújabb tudósításokból ezeket summáztuk össze: —

Ő Felsége az Orosz Császár Jan. 17-dikére virradó éjjel elútazott *Basileéból* a' nagy armáda' fő hadi szállására *Vesoulba*.

A' Marschal *Blücher* fő hadi szállása, ugyantsak a' Basileai leg újabb tudósítások szerint, ekkor már *Avoldban* volt Saarbrück és Metz között.

Az Angliai külső dolgokra ügyelő Státus-Titoknok Lord *Kastlereagh*; Jan. 18-dikán reggeli-harmadfél óraker szerentsésén megerkezett *Freburgba*, a' hönnet haladékok nélkül tovább folytatta útját *Basilea* felé.

A' Würtzburgi Nagy Hertzeg *Ferdinandus* ö Cs. K. Fő Hertzegsége, Jan. 17-dikén reggeli 5 óraker útnak indult Würtzburgból Felsőges Urunkhoz Basilea felé.

A' *Berlini* újság levelekben ekképpen irattatik-le *Wittenbergának* megvétette-tése: —

„A' Wittembergai erősségek ezen hónap' 13-dikán éjjel reá való rohanás által foglaltattak-el. A' közelítő sántzoknak ásásához a' múlt esztendőben Dec. 28-dikán fogtak hozzá az ostromlók, és a' kedvetlen téli időben is annyira elő haladtak, hogy Jan. 12-dikén már készen voltak azon battriáikkal, mellyekről réstörés végett akarták a' vár' oldalát ágyúztatni. Gen. *Taentzien* bé izent 12-dikén 12 óraker a' Komendáns-hoz, hogy adja által a' várat, de nem kedvező választ kapott tőlle, melyre nézve azonnal megtétettek a' bérontásra való minden készületek, s úgy intéztettek-el, hogy négy tsapatokban essék a' bérontás; mindenik tsapat szerentsésen elvégezte, a' mi reá volt bizattatva; éjjeli 12 óraker már elfoglalták volt a' várot. A' kastélyt, a' tanátsházat néhány más nagy házakkal együtt előre megerössítettvén a'

Komendáns, újójára ezekbe vette-bé magát: hanem a' tanátsház a' benne lévő 17 tisztekkal és 100 emberekkel együtt nem soká feladta magát. A' kastélyra, a' hol a' Komendáns maga is személyesen jelen volt, még ekkor sem ütöttek reá az ostromlók, úgy gondolkodván, hogy tsakugyan igen sok embernek életébe fogna annak erőszakkal való elfoglalása kerülni. Erre nézve meghatározott, hogy még egyszer kínáltassék-meg a' Komendáns a' maga feladásával, oly feltétet alatt, hogy ha reá nem áll, minden vélle levők az utolsó emberig kardra hányattatnak. Ez a' határozás tudtára adatván a' Komendánsnak, ekkor ő is más gondolatra tért, és feladta magát kegyelemre.

A' Bremai újságban egy fontos levél jött-ki, a' melly Jan. 17-dikén indult a' *Jütthlandi* határszélről, és ez a' foglatja: — „Minekutánna *Tönningenből* három napok alatt ide a' Jütthlandi határszélre megerkezünk volna, itt olyan parantsolatot vevénk, hogy álljunk-meg, és tovább való rendelésig minden ellenségeskedést szakaszzunk félbe. Ez azt jelenti, hogy Dániával kevés napok alatt megkésztül a' békesség. A' Dánus Király olyan rendeléssel küldötte-el a' maga utolsó Követjét a' Svétziai Koronaörköshöz, hogy akár-melly feltételek alatt kössön vélle békességet.“

Más tudósítások szerint Jan. 11-diken valósággal aláíratott ez a' Dániával való békességkötés.

Most már *Hamburg* sorsának is minden órán meg kell változni.

Januarius 22-ik'napján adtak 100 Forint Conventziós pénzért 190 5/8 forintot Váltótévedulában. — Egy Császár aranyért 8 f'ot 43 krt.

Írta Pántzél Dániel.